

Binnen de vaste commissie voor Europese Zaken bestond bij drie fracties de behoefte de minister van Buitenlandse Zaken enkele vragen en opmerkingen voor te leggen over zijn brief d.d. 27 april 2010 inzake de geannoteerde agenda van de Raad Algemene Zaken van 10 mei 2010.

De minister heeft op de vragen en opmerkingen geantwoord bij brief van ... 2010. De vragen en opmerkingen van de fracties en de antwoorden van de minister zijn hieronder afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Waalkens

De griffier van de commissie,
Nijssen

Financiële situatie in enkele lidstaten

De leden van de CDA-fractie hebben kennis genomen van de geannoteerde agenda. Deze leden vragen zich af of de actuele financiële situatie in enkele lidstaten ter sprake zal komen tijdens de Raad Algemene Zaken. Zo ja, kunt u aangeven op welke wijze de Nederlandse reactie op deze omvangrijke en verstrekkende problematiek wordt gecoördineerd? Zal de financiële situatie worden toegevoegd aan de vast te stellen agenda voor de Europese Raad van 17 juni?

EDEO

De leden van de CDA-fractie hebben in een eerder Algemeen Overleg over de kabinetsappreciatie van de External Action Service (EDEO) al steun uitgesproken voor de visie van de Nederlandse regering ten aanzien van de vorming van de External Action Service. Het Europees Parlement heeft instemmingsrecht voor zowel het Financieel Reglement als het Personeelsstatuut. Ook de vakbonden zullen zich erover buigen. Onderhandelingen met het Europees Parlement zullen complex zijn, en er zal minimaal enkele maanden nodig zijn om tot overeenstemming te komen over Financieel Reglement en Personeelsstatuut. Dit kan ook zijn weerslag hebben op de voortvarendheid van de startfase van de EAS. Kan de regering een reactie geven op het belang van goede afspraken en een goed fundament onder de EAS ten opzichte van het belang van voortvarendheid? Bestaat het risico dat door vertraging de kosten voor de lidstaten zullen oplopen?

De EAS zal de Hoge Vertegenwoordiger (HV) ondersteunen op het gebied van het Gemeenschappelijk Buitenlands en Veiligheidsbeleid van de Unie (GBVB) en bij het verzekeren van de samenhang in het externe beleid van de Unie, voor zover het onderwerpen betreft die vallen binnen de bevoegdheid van de Unie. Daarnaast steunt de EAS de HV bij haar taak als voorzitter van de Raad Buitenlandse Zaken. Volgens het voorstel zal de EAS ook voor de HV werken in haar hoedanigheid van vice-voorzitter van de Europese Commissie. Conform de in de richtsnoeren neergelegde wens, zal de EDEO functioneel onafhankelijk zijn van de Raad en van de Commissie. Nederland is voorstander van deze positie naast het Raadssecretariaat en de diensten van de Commissie. Op deze manier wordt voorkomen dat ofwel de Raad ofwel de Commissie teveel gewicht krijgt in de nieuwe dienst. De leden van de CDA-fractie vragen of de regering in het licht van het bovenstaande kan aangeven in hoeverre de voortgang afhankelijk dient te zijn van trilateraal overleg, waarbij leden van het EP in direct overleg treden met de Raad.

De leden van de PvdA-fractie constateren dat het politieke akkoord dat is bereikt over de EDEO een eerste stap is in de daadwerkelijk oprichting van de EDEO. Het wachten is dus nu op het advies van het Europees parlement. Verschillende ontwikkelingssamenwerkingsorganisaties hebben kanttekeningen gezet bij de taakverdeling tussen de HV en de Eurocommissaris voor ontwikkeling. De leden van de PvdA-fractie willen graag weten of de er bij de regering op basis van die kritiek enige twijfel is ontstaan over de taakverdeling op het gebied van ontwikkelingssamenwerking en of deze kritiek al is meegenomen in het regeringstandpunt. Is de taakverdeling op het gebied van ontwikkelingssamenwerking nog onderdeel van het overleg met het Europees Parlement waarvan de uitkomst in juni verwacht wordt? De leden van de PvdA-fractie constateren dat een van de eisen van het EP is dat de plaatsvervaarders van de HV politieke vertegenwoordigers zijn, waarmee de Europarlementariërs bij afwezigheid van de HV Ashton in debat kunnen gaan over het EU buitenlands beleid. Eerder heeft de regering al aangegeven dat het van

groot belang is dat de vervanging van de HV duidelijk wordt georganiseerd. Nederland kan instemmen met een SG en twee plaatsvervangend SG's, immers het omvangrijke takenpakket van de HV kan onmogelijk door een persoon uitgevoerd worden. De leden van de PvdA-fractie hebben wel begrip voor het standpunt van het Europees Parlement. In hoeverre wordt dit standpunt binnen de Raad gedeeld?

De leden van de VVD-fractie vragen of de regering, mede gezien de wenselijke afslanking van het Nederlandse overheidsapparaat, ook bedacht is op de optie dat ambtenaren vanuit Den Haag (bijv. ambtenaren van Buitenlandse Zaken) overgaan naar EDEO (het was immers de bedoeling dat in EDEO ook ambtenaren van de lidstaten van de EU zouden gaan werken)? Zal het opstarten van EDEO een extra impuls geven aan het kritisch bezien van het aantal ambassades dat Nederland heeft? Wanneer verwacht de regering daarover concrete informatie te kunnen geven aan de Tweede Kamer?

Hoe wordt de toedeling van ambtenaren voor EDEO geregeld? Wat is uw reactie op het standpunt van oud-ambassadeur Buwalda dat er makkelijk een aantal Nederlandse diplomatieke posten dicht kan? En wat is uw commentaar op Buwalda's standpunt dat het niet eenvoudig zal zijn om een Europese buitenlandse dienst op te richten omdat die zal moeten bestaan uit vertegenwoordigers van verschillende landen, er vervolgens concurrentie optreedt alsmede onduidelijkheid over wie de leiding heeft en over de vraag voor wie een diplomaat op zo'n post feitelijk werkt: voor Europa of voor zijn eigen land? Wat is uw commentaar op de inschatting van het Montesquieu Instituut dat Nederland bij een totaal van 2000 tot 5000 mensen die in EDEO zullen gaan werken, vermoedelijk slechts 15 à 20 diplomaten zal leveren?

Europees burgerinitiatief

De leden van de CDA fractie zien in het verslag niet terug of er wat betreft het burgerinitiatief nog gesproken is over de mogelijkheid van het voorkomen van nieuwe initiatieven over het zelfde onderwerp wanneer dat onderwerp al door een eerder burgerinitiatief is ingediend bij de EC. Kan de regering dit toelichten?